

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1983-1984

20 JANUARI 1984

VOORSTEL VAN DECREET

— van de heer L. Dhoore C.S. —

houdende invoering van een nieuwe arbeidsorganisatie

ADVIES

van de Raad van State

RAAD VAN STATE

—
Kabinet van de
Eerste Voorzitter
L. 15.51511

Brussel, 20 januari 1984

Mijnheer de Voorzitter,

In antwoord op uw brief van 20 mei 1983 heb ik de eer U hierbij een uitgifte te zenden van het advies van de Raad van State over een voorstel van decreet houdende invoering van een nieuwe arbeidsorganisatie.

Met mijn gans bijzondere hoogachting.

De Eerste Voorzitter,
F. REMION

De heer Voorzitter van de Vlaamse Raad

Zie :
203 (19824983)
— Nr. 1 : Voorstel van decreet

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De Raad van State, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 25e mei 1983 door de Voorzitter van de Vlaamse Raad verzocht hem van advies te dienen over een voorstel van decreet „houdende invoering van een nieuwe arbeidsorganisatie”, heeft de 11e januari 1984 het volgend advies gegeven :

1. Het voorstel van decreet heeft tot doel in de Vlaamse „openbare sector” het werk in die mate te doen reorganiseren dat dertig percent van het personeel zou tewerkgesteld worden volgens een stelsel van driekwart van de normale arbeidsduur. Nieuwe personeelsleden moeten volgens dat driekwartstelsel in dienst worden genomen tot de verhouding zeven-tig/dertig is bereikt. Die regel geldt ook voor de tewerkstelling van stagiairs en andere vormen van geprecariseerde tewerkstelling als de tewerkstelling van werklozen en de tewerkstelling in het bijzonder tijdelijk kader of in het derde arbeidscircuit.

Tegenover de verplichting van aanwerving volgens het driekwartstelsel in hoofde van de werkgever, staat de vrije keuze van wie kandidaat is voor een betrekking. Wie kandidaat is, heeft de vrije keuze de aangeboden betrekking te weigeren dan wel het driekwartstelsel te aanvaarden. Wie al in dienst is, kan op vrijwillige basis naar het driekwartstelsel overgaan.

Met „openbare sector” zijn in het voorstel bedoeld, „de instellingen die rechtstreeks of onrechtstreeks door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest worden gefinancierd of gesubsidieerd”. Uit de beschouwingen in de toelichting zou men evenwel kunnen afleiden dat de nieuwe arbeidsorganisatie tevens van toepassing zou zijn op de eigen diensten van de Vlaamse Executieve.

Ten slotte is nog gesteld dat het totaal volume van tewerkstelling door het invoeren van het driekwartstelsel niet mag verminderd worden, waaruit mag blijken dat het voorstel zonder budgettaire motieven is.

II. In zijn brief van 20 mei 1983 vraagt de Voorzitter van de Vlaamse Raad aan de Raad van State, afdeling wetgeving, „zich enkel uit te spreken over de vraag of de Vlaamse Raad bevoegd is ter zake decreetgevend op te treden”.

Volgens artikel 1 zou het voorstel een aangelegenheid regelen als bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

III. Op zichzelf zijn de in het voorstel vervatte bepalingen een zaak van herverdeling van de beschikbare arbeid, die men wil bereiken door voor een deel van het personeel de arbeidsduur terug te brengen tot de drie vierde van de normale arbeidsduur.

De bepalingen betreffende de arbeidsduur behoren tot de arbeidswetgeving, zijnde dat geheel van regelen die, met het oog op de bescherming van de werknemer, de voorwaarden bepalen waaronder in dienstverband gewerkt wordt. In de regel hebben de Gewesten of de Gemeenschappen dienomtrent geen regelgevende bevoegdheid, ook al gaan de voorgestelde bepalingen niet in tegen de imperatieve bepalingen vervat in afdeling II van hoofdstuk III van de arbeidswet van 16 maart 1971 die overigens, wat de openbare sector betreft, enkel van toepassing zijn op de personen die tewerkgesteld zijn door instellingen die een industriële of commerciële activiteit uitoefenen of geneeskundige, profylactische of hygiënische verzorging verlenen.

Volgens de indieners van het voorstel – dat mag blijken uit de toelichting – zou het voorstel een zaak van tewerkstellingsbeleid zijn, specifiek gericht op het terugdringen van de werkloosheid.

Ter zake van het tewerkstellingsbeleid hebben de Gemeenschappen geen en de Gewesten een zeer beperkte bevoegdheid.

Het oogmerk dat met een regeling wordt nagestreefd, neemt niet weg dat voor de oplossing van de gestelde bevoegdheidsvraag de regeling op haar inhoud moet worden getoetst. De inhoud van de regel is bepalend voor de aangelegenheid waartoe hij behoort. Die aangelegenheid is op haar beurt bepalend voor de bevoegdheid van hetzij de Staat, hetzij de Gemeenschappen, hetzij de Gewesten.

Boven is al opgemerkt dat de voorgestelde regeling doordat zij strekt tot de invoering van de zesurendag, een regeling is van de arbeidsduur, welke in de regel een zaak is van de Staat. Zelfs indien men oog heeft voor de ruimte welke de arbeidswetgeving laat omtrent de arbeidsduur in de openbare sector, kan men niet eraan voorbij dat de voorgestelde regeling niet kan worden ingepast in een van de aangelegenheden welke, met betrekking tot

het tewerkstellingsbeleid, van de Staat naar de Gewesten zijn overgegaan. De maatregelen vervat in het voorstel hebben inderdaad geen betrekking op de arbeidsbemiddeling, noch op de plaatsing, ter uitvoering van een nationale regel, van werklozen door het Gewest, de ondergeschikte besturen en de natuurlijke personen en rechtspersonen of in het bijzonder en tijdelijk kader voor activiteiten van algemeen belang, noch op de toepassing van de normen betreffende de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten.

Het voorstel behoort bijgevolg niet tot de bevoegdheid van de Vlaamse Raad.

IV. Ten overvloede mag erop worden gewezen dat uit het door de indieners van het voorstel nagestreefde oogmerk volgt dat de voorgestelde maatregelen vreemd zijn aan het regelen van de arbeidsbetrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers in overheidsdienst ; zij beogen evenmin een regeling van de rechtspositie van het tewerkgestelde personeel. Zij kunnen bijgevolg niet worden beschouwd als een regel van het statuut van het overheidspersoneel zoals dat statuut traditioneel wordt begrepen. Mocht men desondanks aan die term een ruimere betekenis geven, komt men tot de vaststelling dat de Vlaamse Raad ter zake zonder bevoegdheid is omdat de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen een ander orgaan als het bevoegde orgaan heeft aangewezen.

Overeenkomstig artikel 87, § 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 wordt het personeel van de eigen diensten van de Vlaamse Executieve onderworpen aan de wettelijke en statutaire regelen die van toepassing zijn op de in vast verband benoemde ambtenaren, het tijdelijk personeel, het hulppersoneel en het tijdelijk werkliedenpersoneel van het Rijk.

Wat betreft het personeel van de onder het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap ressorterende instellingen van openbaar nut, moet worden opgemerkt dat naar luid van artikel 13, §§ 3 en 5, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 de bepalingen van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut op die instellingen van overeenkomstige toepassing zijn en dat de bevoegdheden in die wet bepaald uitgeoefend worden door de overeenkomstige organen van het Gewest of de Gemeenschap. In artikel 11 van de wet van 16 maart 1954 is de Koning aangewezen om het statuut vast te stellen van het personeel der instellingen waarop de wet van toepassing is. Uit artikel 13, § 5, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 zou derhalve volgen dat het vaststellen van regelen omtrent het statuut van het bedoelde personeel of waarbij aan de statutaire overheid met betrekking tot het statuut van haar personeel verplichtingen worden opgelegd, zaak is van de betrokken Executieve, in dit geval de Vlaamse Executieve.

De kamer was samengesteld uit
de heren : H. ADRIAENS, voorzitter, .

H. COREMANS, Gh. TACQ, *staatsraden*,

G. SCHRANS, J. GIJSSELS, *assessoren van de afdeling wetgeving*,

mevrouw : M. BENARD, *griffier*.

Het verslag werd uitgebracht door de heer J. VERMEIRE, *auditeur*.

De Griffier,

M. BENARD

De Voorzitter,

H. ADRIAENS